

ציון צמירי, העולם הזה

זאב אופירי:

„ואלנסה מעדיף לשמוד על הטוסיק שלו!“

פולין בחדשות נון-סטופ. מתרחשת בה מהפכה, גם אם היא לא מתבצעת באלימות. האיש שמזוהה יותר מכל עם המהפכה הזאת הוא מנהיג „סולידריות“, לך ואלנסה. מיהו לך ואלנסה האדם? על כך אנו יודעים מעט מאוד. העיתונאי זאב אופירי (לשעבר „חדשות“) הוא, כנראה, העיתונאי הישראלי היחיד שהצליח, ביחד עם נורית דברת מ„מעריב“, להיפגש ולראיין את ואלנסה בעת שביקר בפולין במאי 1988.

שאלתי את זאב איך התרשם מהאדם לך ואלנסה. התרשמתי לא-טוב. הוא בא לפגישה מחוייר, עם אצבעות שמסמנות „יו“ כל הזמן, אך מצד שני הוא נראה רי שבור ועייף, ולא כליכך מאמין שמהו ישתנה. הוא היה מאוד מיסחרי, והופיע לא כפועל אותנטי שצמח מהמיספנות. ● אז איך, בכל זאת, הוא נתפס כמנהיג עממי כזה?

האמת היא שדעתו של האדם הפולני ברחוב עליו היתה מאוד רעה. היו להם הרבה תלונות עליו. למשל, שמהרגע שהתחיל לעשות את השביתות בגדנסק הוא הפסיק להיות פועל והתחיל להיות עסקן. טענה נפוצה אחרת היתה שהוא מקבל הרבה כסף מהאמריקאים, גם ישירות וגם בעקיפין, מכיוון שהוא משרת את האינטרס שלהם. הם טענו שהוא

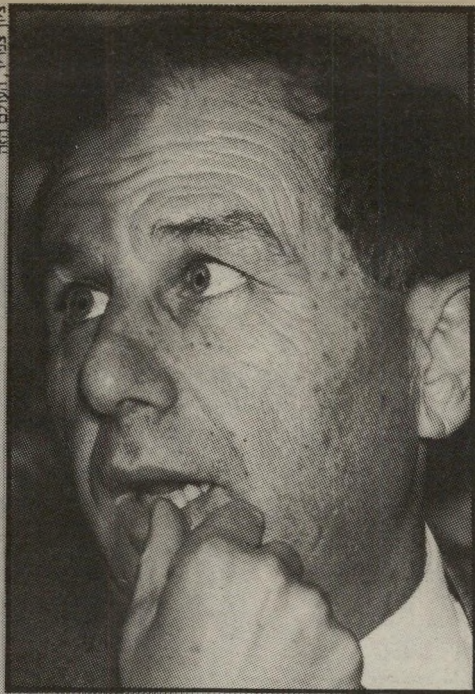
פולין

מקבל את הכספים האמריקאיים גם דרך הכנסיה וגם בביי קוריהם בפולין. את העובדה שעלה מאוד ברמת חייו וקפו לך שחלק מהכסף האמריקאי הוא משלשל לכיסו. ● נראה שבכל זאת הוא שיחק אותה?

אני חושב שזה משהו שצמח הרבה מעבר לפרופורציות. יש בו כריזמה, אבל קצת רעוכה ואפורה, ואני לא בטוח שיש לו אהרה מקורי-אלקירי בעם הפולני.

יש כלפיו הרבה ביקורת, חשדנות וטענות על ניצול אישי. נראה שהעסק גדול עליו, אבל אין ספק שהוא כננס בזמן הנכון. בשיחה אומנם היו לו תיקות לעתיד טוב יותר, אבל הוא כלל לא העלה משהו שמתקרב לסיטואציה הנוכחית. לעומת זאת, האיש שהוא מינה עכשיו כראש-הממשלה (מאזוביץקי), נראה הרבה יותר חלש וחיוור. זה שהוא לא הולך בעצמו להיות ראש-הממשלה — זה כי הוא דואג לשר מור על הטוסיק שלו, וזה אופייני לו. כשהיינו בפולין היתה הפגנה גדולה של „סולידריות“ בורשה, והמארגנים הודיעו שהוא צריך להגיע בכל רגע. הוא לא הגיע. כששאלנו אותו על-יכך, הוא סיפר שלא הגיע בגלל „פקקים“ שיצרו הצבא והמיסטר. לפי הפולנים, הסיבה האמיתית היתה שהוא מעדיף לשמוד מרחק ולא להסתבך.

(גידעון סער-סרצ'נסקי)

ציון צמירי, העולם הזה

אמנון רובינשטיין:

„כתחזית, יוסי ביילין צודק לחלוטין בדבריו!“

התבטאותו של סגן-שר-האוצר, יוסי ביילין (מער-רץ), שעל המדינה להשלים עם רמת-אבטלה של 6%-7%, עוררה סערה במערכת הפוליטית, ובעיקר במפלגתו — המערץ. חבר-הכנסת עמיר פרץ, למשל, הציע לו „לעבור למפלגה שבה הנושאים החברתיים לא חשובים“ („העולם הזה“, 23.8.89). כלומר למיפלגה לא-סוציאליסטית.

מיפלגה כזו, המשלבת „יוניות“ בתחומי החוץ והדי-ביטחון, ביחד עם משק כלכלי חופשי-ליברלי, היא „שינוי“.

פניתי ליושב ראש תנועת „שינוי“ חבר-הכנסת אמנון רובינשטיין, ושאלתי את דעתו על התבטאותו של ביילין.

גם שינוי מתנגדת לאבטלה. כל אבטלה היא גרועה, מכי-

אבטלה

ון ושהיא גם גורמת לבעיות חברתיות, וגם מבזכות משאבי-אנוש ומשאבים כלכליים.

יחד עם זאת, אם צריך לבחור בין עוני מירבי בלי אבטלה (כמו בכרית-המועצות), לבין משק מפותח עם אבטלה בשרי-עורים נמוכים ועם פיצוי למובטלים — אז אני בוחר באפי-שרות השנייה. בכל מיקרה, צריך לעשות כל מאמץ להקטין את אחוד-האבטלה, ואם ביילין היה מוסיף זאת, ייתכן והיה נמנע מההתקפות הנוזעמות עליו.

● ולעצם הדברים?

בנסיבות של ישראל, רק אדם לא-יריאלי יגיד שהאבטלה תעלם בקרוב. ההסתדרות עצמה מיטרה אלפי מובטלים, כחלק מתהליך-ההתייעלות למובטלים — לכן, כתחזית לשלוש-ארבע השנים הקרובות, ביילין צודק לחלוטין. זה אכן יהיה כך — והלוואי שלא יהיה יותר גרוע. תכל, ואומלל מבחינתו, שלא הוסיף את השקפת-עולמו להתבטאותו.

● אז אתה מזמין את ביילין להצטרף לשינוי?

לא. אני מזמין כל אחד שרוצה להצטרף לשינוי. שינוי, לפי השקפת-עולמה, טוענת שאפשר להקטין את האבטלה ולהגדיל את השקעות-ההון בארץ על-ידי משק חופשי.

(גידעון סער-סרצ'נסקי)

ציון צמירי, העולם הזה

פסח גרופר:

„על מינויי שלי לוועדה קראתי בעיתון!“

הוויכוח על צירוף של עוד כ-600 ליברלים נוספים למרכז-הליכוד נמשכת כבר זמן רב. בעת האיחוד בין חרות לליברלים, ערב הבחירות האחרונות, צורפו רק 420 ליברלים למרכז-חרות, שמנה 2100 איש, וכך בעצם הופרה הפרופורציה בין שני הגופים (שליש מול שני שלישים), המעוגנת בהסכם גח"ל.

מאז מתקיים ויכוח סוער בין שתי הסיעות הליברליות — מודעי-שריר ופתי-ניסים — על הדרך לצירוף הצירים הליברליים הנוספים.

ביום החמישי שעבר, בעת ישיבתה השבועית של מזכירות הליכוד, ניצלו אנשי שמיר-ארנס את היעדר-רם מהארץ ומהישיבה של השרים לוי, שרון ומודעי, שביקשו שלא לדון בעניין בהיעדרם, ובחרו ועדה בראשות השר אהוד אולמרט (ממחנה שמיר-ארנס) שתבדוק את טפסי-ההצטרפות של הליברלים למרכז. בעבר מיאל כל צד טפסים באופן פרטיזני. התרגיל נועד לעקוף את יושב-ראש המרכז, אריאל שרון.

יחד עם אולמרט נבחרו לוועדה חברי-הכנסת פסח גרופר ואמנון לין.

שאלתי את פסח גרופר, הידוע כמזוהה עם מחנה מודעי-שריר, איך הסכים להיות בוועדה הזו, בניגוד לאינטרסים של מחנהו.

מיפלגות

ככלל לא הייתי באותה ישיבה. קראתי בעיתון על המי-נוי, כמובן! אני הודעתי שלא אוכל להגיע לישיבה, וביקשתי שלא לדון בנושא. לא שמעו לי.

● רגע, בחרו בך לוועדה בלי ידיעתך?

כן. גם את לין בחרו, והוא לא היה בישיבה.

● ולגופו של עניין — אתה תומך בצירוף?

אני בהחלט בעד צירוף הליברלים החסרים למרכז, אבל אני מתנגד לשיטת הצירוף. אני בעד זה שתברי-המרכז ימליצו על המצטרפים החדשים, אבל לא כמו שזה נעשה בזמנו: כל קבוצה הדפיסה לעצמה טפסים. אלה לא היו טפסים של הליכוד. צריך להדפיס טפסים חדשים, רישמיים, במיטגרת הליכוד. יש אנשים שחתמו כמה פעמים.

● אז איך צריך להתבצע הצירוף?

עלידי המלצות של חברי-המרכז הליברליים כיום — אבל בצורה מסודרת. שרון, כיושב-ראש המרכז, הוא יושב-ראש הוועדה המאשרת חברים חדשים. כל חבר יכול ויגיד על מי הוא ממליץ, יצהיר ויחתום. צריך לבטל את כל הטפסים, של כל המחנות, ולעשות הכל מחדש. זה לא מיס-חרי!

(גידעון סער-סרצ'נסקי)